

An tÚdarás Náisiúnta Míchumais

Ráitis Airgeadais

Don Bhliain dar Críoch an 31 Nollaig 2023

FAISNÉIS GHINEARÁLTA

Seoladh : 25 Bóthar Chluaidh, Droichead na Dothra, Baile Átha Cliath 4, D04 E409

Stiúrthóir : An Dr Aideen Hartney

Aturnaetha : Beauchamps, Cé Sir John Rogerson, Baile Átha Cliath 2, D02 KV60

Baincéirí : Banc na hÉireann, 104 Ragnallach, Baile Átha Cliath 6
Banc na hÉireann, Droichead na Dothra, Baile Átha Cliath 4

Iniúchóirí : An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste, 3A Sráid an Mhéara Uachtarach, Baile Átha Cliath I, D01 PF72

Clár Ábhar

Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Chomhaltaí an Údaráis	4
Ráiteas faoi Rialú Inmheánach	14
Ráiteas faoi Ioncam agus Caiteachas agus	
Cúlchistí Coinnithe Ioncaim	22
Ráiteas faoi Ioncam Cuimsitheach	23
Ráiteas faoin Staid Airgeadais	24
Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid	25
Nótaí leis na Ráitis Airgeadais	26

An tÚdarás Náisiúnta Míchumais

Ráiteas Rialachais agus Tuarascáil Chomhaltaí an Údaráis

Don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023

Rialachas

Bunaíodh an tÚdarás Náisiúnta Míchumais (ÚNM) faoin Acht um Údarás Náisiúnta Míchumais, 1999. Tá dualgais ar ÚNM na feidhmeanna atá leagtha amach in alt 8 den Acht a chomhlíonadh, agus féadfaidh sé cóid chleachtais a tháirgeadh de réir alt 10 den Acht. Tá ag ÚNM feidhmeanna breise a tugadh dó leis an Acht um Míchumas 2005 agus ainmníodh é mar chomhlacht faireacháin faoi Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Inrochtaineacht suíomhanna gréasáin agus feidhmchlár móibíleach de chuid comhlachtaí san earnáil phoiblí) (I.R. Uimh. 358 de 2020) – rud dá ngairtear an Treoir maidir le hInrochtaineacht Gréasáin freisin. Sna míonna deiridh den bhliain 2020, cuireadh de chúram ar ÚNM tuarascáil a ullmhú faoi alt 10 den Acht um Theanga Chomharthaíochta na hÉireann, 2017, agus cuireadh in iúl dó go mbeadh an cúram sin ina cheann eile de bhuanfheidhmeanna ÚNM sna blianta atá le teacht. Sannadh feidhmeanna breise do ÚNM mar thoradh ar rith an Achta um Chinnteoireacht Chuidithe (Cumas) (Leasú), 2022, ina dhlí i mí Aibreáin 2023 agus mar thoradh ar thrasú Rialacháin an Aontais Eorpaigh (Ceanglais Inrochtaineachta do Tháirgí agus Seirbhísí), 2023 (I.R. Uimh. 636/2023).

Suíonn ÚNM faoi choimirce na Roinne Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige, faoi mar atá leagtha amach san Ordú um Míchumas, Comhionannas, Cearta an Duine, Comhtháthú agus Glacadh (Riarachán Roinne agus Feidhmeanna Aire a Aistriú), 2020 (I.R. Uimh. 436/2020).

De réir alt 7 den Acht um Údarás Náisiúnta Míchumais, 1999, tá ÚNM neamhspleách agus é ag comhlíonadh a fheidhmeanna. Tá Bord neamhspleách ÚNM (an tÚdarás) cuntasach don Aire Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige agus tá sé freagrach as dea-rialachas a chinntiú. Comhlíonann sé an cúram sin trí chuspóirí agus spriocanna straitéiseacha a leagan síos agus trí chinntí straitéiseacha a dhéanamh ar gach saincheist thábhachtach ghnó.

Is ar an Stiúrthóir agus ar an ngrúpa ardbhainistíochta atá an fhreagracht as an Údarás Náisiúnta Míchumais a bhainistiú, a rialú agus a threorú ar bhonn laethúil. Ní mór don ghrúpa cloí leis an mórtreo straitéiseach a leagann an tÚdarás síos agus ní mór dó a chinntiú go bhfuil tuiscint shoiléir ag gach comhalta den Údarás ar na príomhghníomhaíochtaí agus na príomhchinntí a bhaineann leis an eintiteas agus ar aon rioscaí suntasacha ar dóigh dóibh teacht chun cinn. Gníomhaíonn an Stiúrthóir mar idirghabhálaí díreach idir an tÚdarás agus lucht bainistíochta an Údaráis Náisiúnta Míchumais.

Freagrachtaí chomhaltaí an Údaráis

Tá obair agus freagrachtaí an Údaráis leagtha amach san Acht um Údarás Náisiúnta Míchumais, 1999, agus san Acht um Míchumas 2005. Tá ag an Údarás sceideal foirmiúil nithe atá forchoimeáda go sonracha lena gcinneadh aige chun a chinntiú go gcoimeádtar treo agus rialú ÚNM. Áirítear na nithe seo a leanas leis an sceideal sin:

- ceannacháin shuntasacha agus diúscairtí suntasacha a dhéanamh agus scor de shócmhainní ÚNM;
- infheistíochtaí móra (is fiú níos mó ná €50,000) agus tionscadail chaipitil, conarthaí agus infheistíochtaí;
- leibhéil údaráis tharmligthe agus beartais bhainistíochta riosca (buanmhír);
- Struchtúir choiste agus téarmaí tagartha an Údaráis;
- dearbhuithe go bhfuiltear ag comhlíonadh na gceanglas reachtúil agus riaracháin a bhaineann leis an líon ball foirne a cheadú agus le ceapachán, grádú agus coinníollacha na mball foirne go léir (lena n-áireofar luach saothair agus aoisliúntas) a cheadú;
- buiséid bhliantúla agus pleananna corparáideacha a cheadú;
- tuarascálacha bliantúla agus ráitis airgeadais a cheadú;
- an Stiúrthóir a cheapadh, luach saothair an Stiúrthóra a shocrú agus measúnú a dhéanamh ar fheidhmíocht an Stiúrthóra.

Ceanglaítear le halt 17 den Acht um Údarás Náisiúnta Míchumais, 1999, ar an Údarás gach leabhar cuntas is cuí a choimeád, i cibé foirm a cheadóidh an tAire Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige, ar an airgead go léir a gheobhaidh an tÚdarás agus a chaithfidh an tÚdarás. Ina theannta sin, sonraítear in alt 16 den Acht go bhféadfar deontas ina mbeidh cibé méid a cheadóidh an tAire Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige, le comhthoilíú an Aire Airgeadais, a íoc as airgead a sholáthróidh an tOireachtas faoi chomhair chaiteachais an Údaráis le linn a fheidhmeanna a chomhlíonadh.

Agus na ráitis airgeadais seo á ullmhú aige, ní mór don Údarás:

- beartais oiriúnacha chuntasaíochta a roghnú agus iad a chur i bhfeidhm go comhsheasmhach;
- breithiúnais agus meastacháin atá réasúnach agus stuama a dhéanamh;
- na ráitis airgeadais a ullmhú ar bhonn an ghnóthais leantaigh ach amháin i gcás go bhfuil sé míchuí talamh slán a dhéanamh de go leanfaidh sé ag feidhmiú, agus;
- a lua cé acu a leanadh nó nár leanadh caighdeáin chuntasaíochta is infheidhme, faoi réir aon imeachtaí ábhartha atá mínithe agus nochta sna ráitis airgeadais.

Tá an tÚdarás freagrach as taifid leordhóthanacha chuntasaíochta a choinneáil, ina gcuirtear a staid airgeadais in iúl le cruinneas réasúnach ag am ar bith agus lena gcuirtear ar a chumas a chinntiú go gcloíonn na ráitis airgeadais le halt 17 den Acht um Údarás Náisiúnta Míchumais. Is é an tÚdarás atá freagrach as cothabháil agus iomláine na faisnéise corparáidí agus airgeadais atá ar fáil ar shuíomh Gréasáin ÚNM.

Tá an tÚdarás freagrach as plean oibre bliantúil agus buiséad bliantúil ÚNM a cheadú. Bhí meastóireacht ar fheidhmíocht an phlean bhliantúil agus ar an mbuiséad bliantúil á

cur i gcrích ar bhonn leanúnach ag an Údarás ar fud na bliana 2023. Áirítear leis an meastóireacht sin athbhreithniú a dhéanamh ar na cuntais bhainistíochta mhíosúla, tuarascálacha ón gCoiste Airgeadais agus athbhreithniú ar na ráitis airgeadais bhliantúla. Chomh maith leis sin, ceadáíonn an tÚdarás pleananna oibre bliantúla agus athbhreithníonn sé an dul chun cinn ar iad a chur chun feidhme le linn na bliana. Bíonn an buiséad agus an fheidhmíocht atá leagtha amach sna cuntais bhainistíochta mhíosúla á n-athbhreithniú ag an ngrúpa ardbhainistíochta agus ar leithligh ag an gCoiste Airgeadais freisin. Faigheann an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca na cuntais bhainistíochta mhíosúla mar eolas freisin.

Tá an tÚdarás freagrach as a shócmhainní a chosaint agus, dá bhrí sin, as bearta réasúnta a dhéanamh chun calaois agus mírialtachtaí eile a chosc agus a aimsiú.

Measann an tÚdarás go dtugtar léargas fírinneach cóir sna ráitis airgeadais ar fheidhmíocht airgeadais agus staid airgeadais an Údaráis Náisiúnta Míchumais ag an 31 Nollaig 2023.

Struchtúr an Bhoird

Tá an tÚdarás (i.e., Bord ÚNM) comhdhéanta de Chathaoirleach agus de 12 ghnáthchomhalta. Ceapann an tAire Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige gach duine díobh. Den 12 chomhalta, togtar duine amháin trí bhallóid a dhéantar i measc na foirne agus ceapann an tAire é/í. Is oifigeach de chuid an Aire atá i gcomhalta eile, agus ceapann an tAire tríú comhalta den Údarás mar ainmní de chuid Roinn eile lena mbaineann ábharthacht do ghníomhaíochtaí agus feidhmeanna ÚNM. Sa bhord reatha, ba í an Roinn Sláinte a rinne an t-ainmniúchán sin.

Ceaptar comhaltaí an Údaráis le haghaidh téarma ceithre bliana agus tagann siad le chéile gach dhá mhí. Faoi fhorálacha an Achta, féadfar comhaltaí an Údaráis a cheapadh le haghaidh dara téarma. Sa tábla thíos, tugtar mionsonraí faoin tréimhse ceapacháin do na comhaltaí reatha den Údarás:

Ainm:	Ról:	Dáta Ceapacháin:	Dáta Athcheapacháin:
Kathryn O'Donoghue	Cathaoirleach	Lúnasa 2018*	Meán Fómhair 2022
Jack Kavanagh	Comhalta	Lúnasa 2018*	Samhain 2022
Cathal Morgan	Comhalta	Lúnasa 2018*	Samhain 2022
Rebecca Gageby	Comhalta	Samhain 2022	
Deirdre Sheehan	Comhalta	Samhain 2022	
Adrian Carroll	Comhalta	Samhain 2022	
Eltin Ryle	Comhalta	Samhain 2022	
Thomas Maguire	Comhalta	Samhain 2022	
Lorraine Lally	Comhalta	Samhain 2022	
Jane Ann Duffy	Comhalta	Samhain 2022	
Vivian Rath	Comhalta	Samhain 2022	
Niamh Fawl	Comhalta	Eanáir 2021*	Samhain 2022

*Comhaltaí den Údarás atá ag cur dara téarma isteach.

Bernadette Egan, a ceapadh chuig an Údarás i mí na Samhna 2022, d'éirigh sí as a post i mí Dheireadh Fómhair 2023. Cheap Anne Rabbitte, an tAire Stáit le Freagracht Speisialta as Míchumas, Roderick Bond mar chomhalta ina háit go mall sa bhliain 2023, mar atá leagtha amach sa tábla thuas.

De réir an Achta um Údarás Náisiúnta Míchumais, 1999, ceanglaítear ar ÚNM ceithre chruinniú ar a laghad de chuid an Údaráis a thionól le linn bliain féilire. Tháinig an tÚdarás le chéile sé huair sa bhliain 2023.

Rinne an tÚdarás féinmheastóireacht ar a fheidhmíocht sa bhliain 2023 ar aon dul leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016). Rinneadh dul chun cinn ar fud na bliana ar mholtaí a tháinig as an bpróiseas meastóireachta seachtraí roimhe (2021). Tá an chéad phróiseas meastóireachta seachtraí eile le seoladh sa bhliain 2024.

Bhí trí choiste ag an Údarás sa bhliain 2023, atá mar a leanas:

I. An Coiste Iniúchóireachta agus Riosca

Tá an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca comhdhéanta de thriúr comhaltaí den Údarás agus de cheathrar comhaltaí neamhspleácha, a bhfuil Cathaoirleach an Choiste ar dhuine amháin díobh. Tá an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca mar chuid de thimpeallacht rialaithe ÚNM, agus freagracht air as comhairle neamhspleách a chur ar an Stiúrthóir agus ar an Údarás agus tacú leo a bhfeidhmeanna as nithe rialaithe inmheánaigh, riosca agus rialachais a chomhlíonadh. Go háirithe, déanann an Coiste Iniúchóireachta agus Rioscaí moltaí don Údarás agus don Stiúrthóir maidir le nithe a bhaineann leo seo:

- Na próisis chuntasaíochta airgeadais agus tuairiscithe bhliantúil;
- Éifeachtacht na rialuithe inmheánacha agus na timpeallachta bainistíochta riosca;
- Oibríochtaí agus forbairt na feidhme Iniúchóireachta Inmheánaí;
- Éifeachtacht an aonaid Iniúchóireachta Seachtraí agus an caidreamh leis; agus
- Luach ar airgead agus saincheistanna eile rialachais chorparáidigh.

Tuairiscíonn an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca go foirmiúil don Údarás tar éis gach cruinnithe, agus cuireann sé tuarascáil chuimsitheach ó Chathaoirleach an Choiste i láthair i scríbhinn gach bliain. Sa tábla thíos, tugtar mionsonraí faoin tréimhse ceapacháin do na comhaltaí reatha den Choiste Iniúchóireachta agus Riosca:

Ainm:	Ról:	Dáta Ceapacháin:	Dáta Athcheapacháin:
John Fitzgerald	Cathaoirleach	Márta 2017*	Márta 2021
Tony Fitzpatrick	Comhalta	Meitheamh 2017*	Meitheamh 2021

Tim Maverley	Comhalta	Lúnasa 2018*	Lúnasa 2022
John Maher	Comhalta	Lúnasa 2018*	Lúnasa 2022
Rebecca Gageby	Comhalta	Nollaig 2022	
Thomas Maguire	Comhalta	Nollaig 2022	
Adrian Carroll	Comhalta	Nollaig 2022	

*Comhaltaí den Choiste Iniúchóireachta agus Riosca atá ag cur dara téarma isteach.

Bhí ceithre chruinniú de chuid an Choiste Iniúchóireachta agus Riosca ann sa bhliain 2023, de réir cheanglais an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016). Ar na príomhchúraimí a bhí ar an gCoiste sa bhliain 2023 bhí idirchaidreamh a dhéanamh le hOifig an Ard-Reachtair Cuntas agus Ciste le haghaidh Iniúchadh Seachtrach na bliana 2022 agus le Crowleys DFK, arb iad Iniúcháirí Inmheánacha seachfhoinsithe ÚNM iad, chun an tAthbhreithniú bliantúil ar Éifeachtacht na Rialuithe Inmheánacha a dhéanamh don bhliain 2022. Rinne an Coiste féinmheastóireacht ar a fheidhmíocht sa bhliain 2023 ar aon dul leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016).

An Grúpa Comhairleach Bainistíochta Riosca

Roimhe sin, bhí Grúpa Comhairleach Bainistíochta Riosca ÚNM ina fhóram chun tacú leis an nGrúpa Ardbhainistíochta maidir lena bhreithniúcháin i dtaca le creat bainistíochta riosca comhaontaithe ÚNM a chur chun feidhme ó lá go lá. Sa bhliain 2023, cheadaigh an Coiste Iniúchóireachta agus Riosca moladh go scoirfí den Ghrúpa, agus an fhreagracht iomlán as Bainistíocht Riosca ÚNM ar an nGrúpa Ardbhainistíochta anois.

2. An Coiste Airgeadais

Tá an Coiste Airgeadais comhdhéanta de cheathrar comhaltaí den Údarás agus de bheirt chomhaltaí neamhspleácha. Tá dualgais an Choiste mar a leanas:

- an phróifíl caiteachais bhliantúil a scrúdú agus moltaí a dhéanamh don Údarás ina leith;
- nuair a bheidh an buiséad oibriúcháin bliantúil ceadaithe, athbhreithniú a dhéanamh ar a chur chun feidhme le linn na bliana;
- cuntais bhainistíochta an Údaráis a scrúdú ar bhonn leanúnach tráthrialta;
- na cuntais reachtúla bhliantúla a chur faoi bhráid an Údaráis lena gceadú tar éis moltaí a fháil ón gCoiste Iniúchóireachta agus Riosca;
- tograí ón gCoiste Iniúchóireachta agus Riosca a bhreithniú nuair is cuí; agus
- leagan amach chuntais an Údaráis a athbhreithniú.

Sa tábla thíos, tugtar mionsonraí faoin tréimhse ceapacháin do na comhaltaí reatha den Choiste Airgeadais:

Ainm:	Ról:	Dáta Ceapacháin:
Rebecca Gageby	Cathaoirleach	Nollaig 2022

Thomas Maguire	Comhalta	Nollaig 2022
Deirdre Sheehan	Comhalta	Nollaig 2022
Lorraine Lally	Comhalta	Nollaig 2022
Gary Watters	Comhalta	Nollaig 2022
Niall Scanlon	Comhalta	Feabhra 2023

Ceanglaítear ar an gCoiste Airgeadais ceithre chruinniú ar a laghad a sheoladh gach bliain, nach mór ceann amháin díobh a sheoladh i gcomhthráth leis an moladh go gceadófaí an tÚdarás na cuntais reachtúla bhliantúla. Bhí sé chruinniú den Choiste Airgeadais ann sa bhliain 2023. Rinne an Coiste féinmheastóireacht ar a fheidhmíocht sa bhliain 2023 ar aon dul leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016).

3. An Coiste um Fheidhmíocht an Stiúrthóra

Bunaíodh an Coiste um Fheidhmíocht an Stiúrthóra (ar fochoiste den Údarás é) chun freagrachtaí agus gníomhartha an Stiúrthóra a chomhaontú ar aon dul le clár oibre ÚNM, mar atá leagtha amach sa Phlean Straitéiseach agus sa Phlean Oibre bliantúil. Ina theannta sin, gníomhaíonn an Coiste thar ceann an Údaráis chun athbhreithniú a dhéanamh ar fheidhmíocht an Stiúrthóra i ndáil leis na freagrachtaí agus gníomhartha comhaontaithe. Tuairiscíonn an Coiste don Údarás agus tugann sé eolas don Stiúrthóir ar thuairimí agus moltaí an Údaráis. Tháinig an Coiste le chéile dhá uair sa bhliain 2023. Sa tábla thíos, tugtar mionsonraí faoi chomhdhéanamh an Choiste um Fheidhmíocht an Stiúrthóra atá ann cheana.

Ainm:	Ról:	Dáta Ceapacháin:	Dáta Athcheapacháin:
Kathryn O'Donoghue	Cathaoirleach	Samhain 2022	
Jack Kavanagh	Comhalta den Údarás	Lúnasa 2018*	Samhain 2022
Cathal Morgan	Comhalta den Údarás	Samhain 2022	

*Comhalta den Choiste um Fheidhmíocht an Stiúrthóra atá ag cur dara téarma isteach.

Bhí Bernadette Egan ina comhalta den Choiste um Fheidhmíocht an Stiúrthóra go dtí gur éirigh sí as an Údarás i mí Dheireadh Fómhair 2023.

Sceideal Freastail, Táillí agus Caiteachais

Tá sceideal freastail ar chruinnithe an Údaráis agus na gCoistí don bhliain 2023 leagtha amach thíos, lena n-áirítear na táillí agus na caiteachais a fuair gach comhalta.

Comhalta den Údarás	Dáta Ceapacháin	*Táillí an Údaráis	Caiteachais a Tabhaíodh	Cruinnithe
----------------------------	------------------------	---------------------------	--------------------------------	-------------------

				ar freastalaíodh orthu
Kathryn O'Donoghue (Cathaoirleach)	Athcheapadh an comhalta i mí Mheán Fómhair 2022	12,463	-	6/6
Jack Kavanagh	Athcheapadh an comhalta i mí Mheán Fómhair 2022	7,754	-	6/6
Cathal Morgan	Athcheapadh an comhalta i mí Mheán Fómhair 2022	-	-	4/6
Rebecca Gageby	Ceapadh an comhalta i mí na Samhna 2022	7,754	-	6/6
Bernadette Egan	Ceapadh an comhalta i mí na Samhna 2022	6,646	-	2/5
Thomas Maguire	Ceapadh an comhalta i mí na Samhna 2022	6,982	-	6/6
Vivian Rath	Ceapadh an comhalta i mí na Samhna 2022	7,754	-	5/6
Jane Ann Duffy	Ceapadh an comhalta i mí na Samhna 2022	-	-	4/6
Eltin Ryle	Ceapadh an comhalta i mí na Samhna 2022	7,754	-	6/6
Adrian Carroll	Ceapadh an comhalta i mí na Samhna 2022	7,754	-	6/6
Deirdre Sheehan	Ceapadh an comhalta i mí na Samhna 2022	6,982	-	6/6
Lorraine Lally	Ceapadh an comhalta i mí na Samhna 2022	6,983	-	6/6
Niamh Fawl	Ceapadh an comhalta i mí na Samhna 2022	-	-	6/6
An Coiste Iniúcháireachta agus Riosca	Dáta Ceapacháin	Táillí an Choiste	Caiteachais a Tabhaíodh	Cruinnithe ar Freastalaíodh Orthu
John Fitzgerald (Cathaoirleach)	Athcheapadh an comhalta i mí an Mhárta 2021	3,848	-	4/4
Tony Fitzpatrick	Athcheapadh an comhalta i mí an Mheithimh 2021	-	-	3/4

Tim Maverley	Athcheapadh an comhalta i mí Lúnasa 2022	-	-	4/4
John Maher	Athcheapadh an comhalta i mí Lúnasa 2022	-	-	4/4
Rebecca Gageby	Ceapadh an comhalta i mí na Samhna 2022	-	-	4/4
Thomas Maguire	Ceapadh an comhalta i mí na Samhna 2022	-	-	4/4
Adrian Carroll	Ceapadh an comhalta i mí na Samhna 2022	-	-	3/4

An Coiste um Fheidhmíocht an Stiúrthóra	Dáta Ceapacháin:	Táillí an Choiste	Caiteachais a Tabhaíodh	Freastal ar Chruinnithe
--	-------------------------	--------------------------	--------------------------------	--------------------------------

Kathryn O'Donoghue	Ceapadh an comhalta i mí na Samhna 2022	-	-	2/2
Jack Kavanagh	Ceapadh an comhalta i mí Lúnasa 2018	-	-	2/2
Cathal Morgan	Ceapadh an comhalta i mí na Samhna 2022	-	-	2/2
Bernadette Egan	Ceapadh an comhalta i mí na Samhna 2022	-	-	1/2

An Coiste Airgeadais	Dáta Ceapacháin	Táillí an Choiste	Caiteachais a Tabhaíodh	Cruinnithe ar Freastalaíodh Orthu
Rebecca Gageby (Cathaoirleach)	Ceapadh an comhalta i mí na Samhna 2022	-	-	6/6
Lorraine Lally	Ceapadh an comhalta i mí na Samhna 2022	-	-	5/6
Deirdre Sheehan	Ceapadh an comhalta i mí na Samhna 2022	-	-	6/6
Thomas Maguire	Ceapadh an comhalta i mí na Samhna 2022	-	-	5/6

Gary Watters	Ceapadh an comhalta i mí na Samhna 2022	-	-	6/6
Niall Scanlon	Ceapadh an comhalta i mí Feabhra 2023	-	-	3/5
		<hr/>		
		82,674	0	

*Níor cuireadh cuid de tháillí na bliana 2022 ar áireamh sa bhliain 2022 toisc gur ceapadh an tÚdarás go mall sa bhliain 2022. Cuireadh ar áireamh iad sa bhliain 2023.

An Nochtadh a Cheanglaítear leis an gCód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016)

Tá an tÚdarás freagrach as a chinntiú gur chomhlíon ÚNM ceanglais an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (“an Cód”) arna fhoilsiú ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe i mí Lúnasa 2016. Ceanglaítear an nochtadh seo a leanas leis an gCód:

(a) Miondealú ar shochair ghearrthéarmacha fostaithe

Is ar áireamh i Nóta 6(a) – Luach Saothair agus Costais Eile Phá atá tábla ina léirítear an miondealú ar shochair ghearrthéarmacha fostaithe.

(b) Costais Chomhairleachta

Áirítear le costais chomhairleachta an costas ar chomhairle sheachtrach a chur ar an lucht bainistíochta. Ní áirítear leo an costas ar fheidhmeanna seachfhoinsithe “gnáthghnó”.

	2023	2022
	€	€
Comhairle dlí	9,208	5,478
Tionscadail straitéiseacha agus rialachais	44,628	104,846
Costais Chomhairleachta Iomlána a muirearaíodh ar an ráiteas faoi ioncam agus caiteachas agus cúlchistí coinnithe ioncaim	53,836	110,324

(c) Costais Dlí agus Socraíochtaí

Níor tabhaíodh aon chaiteachas sa tréimhse tuairiscithe i dtaca le costais dlí, le socraíochtaí agus le himeachtaí réitigh agus eadrána a bhaineann le conarthaí le tríú páirtithe (2022 - €0).

(d) Costais Taistil agus Chothaithe

Catagóirítear taisteal agus cothú mar a leanas:

	2023	2022
	€	€
Taisteal intíre		
- Caiteachais dhíreacha an Údaráis (an Bord)	6,132	5,311
- Caiteachais indíreacha an Údaráis	-	-
- Fostaithe	7,610	1,769
Taisteal idirnáisiúnta		
- An tÚdarás (an Bord)	-	-
- Fostaithe	8,924	6,204
Costais Taistil agus Chothaithe Iomlána	22,666	13,284

(e) Costais Fáilteachais

Níor tabhaíodh aon chaiteachas ar fháilteachas cliant sa tréimhse tuairiscithe (2022 - €0).

Ráiteas faoi Chomhlíonadh

Ghlac an tÚdarás an Cód Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016) agus chuir sé nósanna imeachta i bhfeidhm chun comhlíonadh an Chóid a chinntiú. Chomhlíon ÚNM an Cód ina iomláine don bhliain 2023.

Kathryn O'Donoghue

Cathaoirleach

Dáta: 27 Meán Fómhair 2024

An Dr Aideen Hartney

Stiúrthóir

Dáta: 27 Meán Fómhair 2024

Ráiteas faoi Rialú Inmheánach, 2023 – ó Údarás ÚNM

Raon Freagrachta

Thar ceann Údarás ÚNM, deimhním go bhfuil freagracht fhoriomlán ar an Údarás as a chinntiú go ndéantar córas éifeachtach rialaithe inmheánaigh a chothabháil agus a fheidhmiú agus as éifeachtacht an chórais sin a athbhreithniú. Agus an fhreagracht sin á comhlíonadh, tugtar aird ar cheanglais an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016).

Tríd an Stiúrtóir agus trí struchtúr an Ghrúpa Ardbhainistíochta, tá an Feidhmeannas freagrach don Údarás as rialuithe inmheánacha a chur chun feidhme agus a chothabháil ar na feidhmeanna uile.

Cuspóir agus comhthéacs an Chórais Rialaithe Inmheánaigh

Tá an córas rialaithe inmheánaigh deartha chun riosca a choinneáil ar leibhéal inghlactha, seachas deireadh a chur leis. Dá bhrí sin, ní fhéadann an córas ach dearbhú réasúnach agus ní dearbhú iomlán a thabhairt go gcosnaítear sócmhainní, go n-údaráítear idirbhearta agus go dtaifeadtar iad go cuí agus go gcoiscítear earráidí ábhartha agus mírialtachtaí nó go mbraítear iad ar bhealach tráthúil. Sa bhliain 2023, leanadh de na hathruithe ar thimpeallachtaí oibre agus rialaithe ÚNM, a tosaíodh i mí Aibreáin 2020 mar gheall ar phaindéim COVID-19, le meascán den obair oifigbhunaithe agus den chianobair mar chuid de chreat cumaiscthe, ar aon dul leis an treoir ón Rialtas.

Bhí an córas rialaithe inmheánaigh, atá ag teacht leis an treoir arna heisiúint ag an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe, i bhfeidhm in ÚNM don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 agus suas go dtí an dáta a ceadáíodh na ráitis airgeadais.

An Cumas chun Riosca a Bhainistiú

Cuid dhílis den dóigh a n-oibríonn ÚNM is ea bainistíocht riosca, agus déantar cur chun feidhme agus faireachán uirthi trí struchtúir atá mar a leanas.

Coiste Iniúcháireachta agus Riosca ÚNM, a gceapann an tÚdarás é, tá sé comhdhéanta de thriúr comhaltaí den Údarás agus de cheathrar comhaltaí neamhspleácha, lena n-áirítear Cathaoirleach neamhspleách ag a bhfuil an saineolas riachtanach airgeadais agus iniúcháireachta. Mar chuid den athbhreithniú córasach leanúnach ar nósanna imeachta gnó agus rialachais chorparáidigh an Údaráis, is é ról an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca ná formhaoirseacht a dhéanamh ar nithe a bhaineann le héifeachtacht na rialuithe inmheánacha agus na timpeallachta bainistíochta riosca, agus comhairle a chur ar an Údarás agus ar an Stiúrtóir ina leith.

Buanmhír ar chlár oibre an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca is ea riosca, agus tuairiscítear tuairimí an Choiste ar nithe riosca don Údarás i dtuarascálacha scríofa foirmiúla tráthrialta. Tá freagracht ar an gCoiste freisin as an gClár Rioscaí a mholadh go foirmiúil don Údarás lena cheadú ag amanna socraithe le linn na bliana. Tháinig an

Coiste le chéile ceithre huair sa bhliain 2023, agus chuir an Cathaoirleach tuarascáil bhliantúil scríofa an Choiste faoi bhráid an Údaráis an 23 Samhain 2023.

Roimh an mbliain 2023, bhí Grúpa Comhairleach Bainistíochta Riosca bunaithe ina fhóram chun tacú leis an nGrúpa Ardbhainistíochta maidir lena bhreithniúcháin i dtaca le creat bainistíochta riosca comhaontaithe ÚNM a chur chun feidhme ó lá go lá. Bhí an Grúpa comhdhéanta den ghrúpa ardbhainistíochta agus de bheirt chomhaltaí neamhspleácha a bhí ainmnithe ag an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca agus ag an gCoiste Airgeadais faoi seach. Sa bhliain 2023, agus ag teacht sna sála ar mholtaí ó athbhreithniú seachtrach ar phróisis bainistíochta riosca na heagraíochta, chinn an tÚdarás scor den Choiste, agus an Feidhmeannas ag coinneáil freagracht as riarachán Bainistíochta Riosca ÚNM, le linn a chinntiú gurb amhlaidh, de réir Théarmaí Tagartha an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca agus de réir an Chóid Cleachtais chun Comhlachtaí Stáit a Rialú, a leanann an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca d'athbhreithniú a dhéanamh ar phróisis straitéiseacha an Údaráis le haghaidh córais bainistíochta riosca.

Tá ag an Údarás Coiste Airgeadais chun athbhreithniú agus faireachán a dhéanamh ar chaiteachas agus ar phleanáil buiséid. Tá an Coiste comhdhéanta de chomhaltaí den Údarás agus de chomhaltaí neamhspleácha. Áiríodh le hobair an Choiste cabhair a thabhairt don Fheidhmeannas maidir leis na hiniúchtaí inmheánacha agus seachtracha agus leis na Ráitis Airgeadais Bhliantúla agus leanúint d'fhormhaoirseacht a dhéanamh ar chóras íostarraingthe ÚNM um rialú buiséid, rud a tosaíodh sa bhliain 2021.

Ag teacht sna sála ar a cheapachán trí phróiseas tairisceana sa bhliain 2021, lean Crowleys DFK de shraith seirbhísí Iniúcháireachta Inmheánaí a comhaontaíodh leis an gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca agus ar cheadaigh Údarás ÚNM iad a sholáthar do ÚNM.

Chomh maith leis sin, tá ÚNM ina bhall d'fhóram rialachais an Fhorais Riaracháin agus bhain sé leas as oiliúint i roinnt réimsí rialachais tríd an bhfóram sin ar fud na bliana 2023.

Creat Riosca agus Rialaithe

Riosca

Chuir ÚNM córas bainistíochta riosca chun feidhme, rud ina sainithnítear agus ina dtuairiscítear na príomhrioscaí atá ann agus na gníomhartha bainistíochta atá á ndéanamh chun dul i ngleic leis na rioscaí sin agus, a mhéid is féidir é, chun na rioscaí sin a mhaolú. Tá Ráiteas Inghlacthachta Riosca ceadaithe ag an Údarás, rud ina dtugtar mionsonraí faoin leibhéal riosca a bhfuil ÚNM toilteanach le glacadh leis chun a chuspóirí straitéiseacha a chomhlíonadh. Is é atá sa ráiteas sin ná treoir don lucht bainistíochta agus é ag socrú spriocanna agus ag déanamh cinntí chun go mbeidh sé níos dóichí go mbainfidh ÚNM a spriocanna amach agus go gcothóidh sé a oibríochtaí. Sa bhliain 2023, cheadaigh an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca Beartas Bainistíochta Riosca athbhreithnithe. Ba chumasc é sin de na doiciméid Bainistíochta Riosca agus Creata Rialaithe roimhe ó ÚNM.

Tá Clár Rioscaí i bhfeidhm ina leagtar amach na príomhrioscaí atá roimh ÚNM, ar rioscaí iad a measadh agus a grádaíodh bunaithe ar a shuntasáí atá siad. Déanann an Grúpa Ardbhainistíochta, a bhfuil freagracht air as an gclár a chur chun feidhme, an clár a athbhreithniú agus a athrú chun dáta ar bhonn leathbhliantúil ar a laghad.

Úsáidtear na torthaí ar mheasúnuithe tráthrialta riosca chun acmhainní a phleanáil agus a leithdháileadh chun a chinntiú go gcoinnítear rioscaí ar leibhéal inghlactha. Mionsonraítear sa chlár rioscaí na rialuithe agus na gníomhartha a theastaíonn chun maolú a dhéanamh ar rioscaí agus ar an bhfreagracht a leagtar ar bhaill foirne shonracha as rialuithe a oibriú lena soláthar laistigh de thréimhsí ama sonraithe. De bhreis air sin, oibríonn ÚNM córas bainistíochta tionscadal trína sainaithear ag an gcéim is luaithe de thogra na rioscaí a bhaineann le tionscadail aonair, mar aon leis na gníomhartha chun aghaidh a thabhairt ar na rioscaí sin. Maidir le beartas bainistíochta tionscadal ÚNM, a bhfuil mar aidhm leis na gnéithe bunriachtanacha de thionscadail a bhainistiú a shonrú, lena n-áirítear rioscaí tionscadail a mheasúnú, athraíodh chun dáta é den uair dheireanach sa bhliain 2021.

Rialuithe Buiséid

Próifíltear buiséad ÚNM i dtús na bliana agus dáiltear é ar na míreanna iomchuí uile arna gceadú ag an Údarás, lena n-áirítear párolla, seirbhísí lárnacha agus oibreacha coimisiúnaithe. Is ar gach ceann Aonaid atá an fhreagracht as buiséid rannóige. Athbhreithnítear an phróifíl mhionsonraithe caiteachais agus feidhmíochta ar bhonn tráthrialta trí na cuntais bhainistíochta mhíosúla, ag cruinnithe an Ghrúpa Ardbhainistíochta, ag cruinnithe an Choiste Airgeadais agus an Choiste Iniúcháireachta agus Riosca, agus trí thuarascálacha don Údarás, áit a léirítear airgeadas agus caiteachas mar bhuanmhír ar an gclár oibre.

Réitítear na cuntais bhainistíochta mhíosúla leis na tuarascálacha caiteachais a fhaightear ón Roinn Leanáí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige agus le tuarascálacha ón Lárionad Seirbhísí Comhroinnte Párolla a fheidhmíonn faoin Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Córais agus Sócmhainní TFC

Eanáir – Meitheamh 2023

Bhain ÚNM leas as an tseirbhís chomhroinnte tacaíochta TFC ón Roinn Dlí agus Cirt agus as an tseirbhís chomhroinnte bainistíochta prionta trí Sheirbhís Phríosúin na hÉireann. Glacann ÚNM dearbhú ón gCeann TFC sa litir agus ráiteas dearbhuithe ón Roinn Dlí agus Cirt á rá go bhfuil rialuithe leordhóthanacha TF i bhfeidhm agus go bhfuil siad ag oibriú go héifeachtach. Ceanglaítear ráiteas dearbhuithe leis an litir, lena gcumhdaítear faisnéis airgeadais ar a nós seo: slándáil agus príobháideacht; athshlánú ó théarnamh TFC; socruithe comhaontú seirbhíse; slándáil bonneagair TFC; bainistíocht sócmhainní TFC; Cosaint Sonraí; Slándáil Sócmhainní Móibíleacha; Líonraí cumarsáide; Rialachas TFCanna agus cleachtais Bhainistíochta Tionscadal.

Chloígh ÚNM le beartas úsáide TFC na Roinne, agus cuireadh é sin in iúl don fhoireann ar fad. Cúltaíodh córais lasmuigh den láithreán agus d'fhormhaoirsigh an Roinn iad.

Soláthraíodh roinnt sócmhainní TFC do ÚNM tríd an tseirbhís chomhroinnte tacaíochta TFC, agus taifeadadh na sócmhainní sin ar Chlár Sócmhainní na Roinne Dlí agus Cirt. Ón mbliain 2020 ar aghaidh, taifeadtar ar Chlár Sócmhainní ÚNM aon chrua-earraí breise a gceannaíonn ÚNM iad. Caitear leis na Sócmhainní TF sin sna ráitis airgeadais ar aon dul leis na rátaí dímhéasa cuí.

Ó mhí an Mheithimh 2023 ar aghaidh

Ag teacht sna sála ar athbhreithniú coimisiúnaithe a rinneadh sa bhliain 2022 ar na riachtanais seirbhíse TFC atá ag ÚNM, cheadaigh an tÚdarás aistriú a sheirbhísí ón Roinn Dlí agus Cirt chuig Oifig Phríomhoifigeach Faisnéise an Rialtais. Rinneadh an t-aistriú sin sa bhliain 2023. Rinne an Feidhmeannas dlúthfhaireachán ar an bpróiseas agus tugadh tuairisc air don Údarás ar bhonn comhsheasmhach.

Gabhtar mionsonraí faoi dhearbhuíthe TF sa Chreat Rannpháirtíochta, sa Chomhaontú Próiseála Sonraí agus sa tsraith ghaolmhar beartas amhail úsáid inghlactha, daoine atá ag teacht isteach/ag aistriú/ag fágáil, pasfhocail, ríomhairí glúine, etc. Tugtar tuilleadh dearbhúithe sa tuairisc ráithiúil ar chibearshlándaíl. Cloíonn ÚNM le beartas úsáide TFC Oifig Phríomhoifigeach Faisnéise an Rialtais, agus cuirtear é sin in iúl don fhoireann ar fad. Cúltaítear córais lasmuigh den láithreán agus formhaoirsíonn Oifig Phríomhoifigeach Faisnéise an Rialtais iad.

Seirbhísí Comhroinnte Airgeadais

Faigheann ÚNM dréacht-tuarascálacha caiteachais mhíosúil ón Roinn agus déanann ÚNM iad sin a athbhreithniú agus a réiteach i gcomórtas lena shonraí caiteachais agus lena phróifíilí buiséid.

Baineann ÚNM leas freisin as seirbhísí comhroinnte ón Lárionad Seirbhísí Comhroinnte Párolla a fheidhmíonn faoin Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte de chuid na Roinne Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe. Bunaíodh Meabhrán Tuisceana le haghaidh sholáthar na seirbhíse sin i mí Aibreáin 2020, rud a rinneadh go díreach idir an Oifig Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte agus an tÚdarás Náisiúnta Míchumais. Glacann ÚNM dearbhúithe ó na bearta rialaithe atá leagtha amach mar chuid d'imeacht bliantúil Dearbhú Iníúcháireachta na hOifige Náisiúnta um Sheirbhísí Comhroinnte.

Faigheann ÚNM tuarascálacha coicisiúla párolla ón Lárionad Seirbhísí Comhroinnte Párolla. Maidir leis na rialuithe a n-oibríonn ÚNM iad i ndáil le párolla, cumhdaíodh iad san Iníúchadh Inmheánach ar Rialuithe Inmheánacha a seoladh sa chéad ráithe den bhliain 2023.

Calaois agus Mírialtachtaí

Ní raibh aon nithe calaoise ná mírialtachtaí le tuairisciú don bhliain 2023. Tá Beartas um Chalaois a Chosc i bhfeidhm ag ÚNM. Rinne an tÚdarás é a athrú chun dáta agus a cheadú i mí Iúil 2023. Ina dhiaidh sin, rinneadh an beartas, a bhfuil mar chuspóir leis cultúr a chothú lena ndíspreagtar gníomhaíocht calaoise san eagraíocht, a scaipeadh ar an bhfoireann ar fad lena ghlacadh.

Tá ag ÚNM Beartas maidir le Nochtadh Cosanta agus nósanna imeachta le haghaidh fógra a thabhairt i dtaobh nochtaí cosanta agus aon teagmhas calaoiseach líomhnaithe nó mírialtachtaí. Bunaítear leis an mbeartas sin na struchtúir agus na próisis le haghaidh nochtaí a fháil agus déileáil leo, agus foráiltear leis go bhféadfar tuarascálacha a dhéanamh gach bliain ar aon nochtaí. Rinne an tÚdarás an beartas a athrú chun dáta agus a cheadú i mí Iúil 2023 ar aon dul leis an Acht um Nochtadh Cosanta (Leasú), 2022, a tháinig in éifeacht an 1 Eanáir 2023.

Is iad seo na páirtithe a dtabharfar fógra dóibh i dtaobh teagmhais den sórt sin.

An Coiste Iniúcháireachta agus Riosca
Comhaltaí an Údaráis
Ceann na Seirbhíse Iniúcháireachta Inmheánaí
Ard-Rúnaí na Roinne Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige
An tAire (de réir mar is cuí)
An tArd-Reachtair Cuntas agus Ciste
An Garda Síochána (nuair is cuí)

Níor tuairiscíodh aon Nochtaí Cosanta sa bhliain 2023. Coimeádann ÚNM clár le haghaidh Nochtaí Cosanta agus gach teagmhas calaoiseach líomhnaithe. Tá nósanna imeachta i bhfeidhm ag ÚNM chun a chinntiú go n-imscrúdaítear iad sin. De réir alt 22 den Acht um Nochtadh Cosanta, 2014, d'fhoilsigh ÚNM an Tuarascáil Bhliantúil ar Nochtadh Cosanta uaidh don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2022.

Cuntasacht

Ullmhaíonn an tÚdarás Plean Straitéiseach gach trí bliana faoin Acht um Údarás Náisiúnta Míchumais, agus cuirtear an Plean sin faoi bhráid an Aire lena cheadú. Cheadaigh an tAire Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige an plean reatha, a bhaineann leis an tréimhse ó 2022 go 2024, le linn na bliana 2021. Leanann an tÚdarás dá chinntiú go gcuirtear an straitéis chun feidhme, rud ina leagtar amach spriocanna straitéiseacha ardleibhéil na heagraíochta ar i gcomparáid leo a thuairiscíonn ÚNM ar dhul chun cinn don Roinn.

Tá na pleananna oibre bliantúla ailínithe leis na tosaíochtaí straitéiseacha tríd an bPlean Straitéiseach, agus tuairiscíonn an lucht ardbhainistíochta ag eatraimh thráthrialta don Údarás ar an dul chun cinn atá á dhéanamh ar iad a chur chun feidhme. Cuireadh dréacht-Phlean Oibre 2024 faoi bhráid an Údaráis i mí na Samhna 2023 agus ceadaíodh é ag cruinniú an Údaráis i mí Eanáir 2024.

Mar is dual dó, is dinimiciúil atá an córas rialaithe inmheánaigh agus déantar forbairt, cothabháil agus faireachán leanúnach air mar fhreagairt do riachtanais éiritheacha na heagraíochta. Áirítear leis na príomhghnéithe, na príomhphróisis agus na príomhnósanna imeachta:

- Scaradh soiléir idir ról an Chathaoirligh agus ról an Stiúrthóra, mar atá leagtha amach i lámhleabhar rialachais ÚNM;
- Taifeadh nósanna imeachta le haghaidh príomhphróisis ghnó agus sannadh freagrachtaí airgeadais ar leibhéal bainistíochta, agus cuntasacht chomhfhreagrach ag gabháil leo.

- Is ann do phróiseas um thuairisciú tráthrialta bainistíochta agus do chreat um nósanna imeachta riaracháin, rud lena n-áirítear leithscaradh dualgas, córas tarmhligin agus cuntasachta agus córas le haghaidh caiteachas a údarú.
- Déantar Nósanna Imeachta Airgeadais a athrú chun dáta ar bhonn tráthrialta.
- Tá ag an eagraíocht beartais agus nósanna imeachta a bhfuil mar aidhm leo comhlíonadh na gceanglas uile pá agus taistil a neartú de réir na gcioclán ón Roinn Airgeadais agus ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.
- Tá comhaontú soláthair feidhmíochta i bhfeidhm ag an eagraíocht leis an Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige don tréimhse 2023, agus déantar soláthar an chomhaontaithe sin a phlé agus a athbhreithniú ag na cruinnithe leathbhliantúla rialachais agus formhaoirseachta a thionóltar le hoifigigh na Roinne.
- Tháinig an Coiste um Fheidhmíocht an Stiúrthóra le chéile sa bhliain 2023 chun freagrachtaí agus gníomhartha an Stiúrthóra a chomhaontú ar aon dul le clár oibre ÚNM, mar atá leagtha amach sa Phlean Straitéiseach agus sa Phlean Oibre Bliantúil. Tuairiscíonn an Coiste don Údarás agus tugann sé eolas don Stiúrthóir ar thuairimí agus moltaí an Údaráis.
- Rinne an tÚdarás féinmheastóireacht ar a fheidhmíocht sa bhliain 2023 ar aon dul leis an gCód Cleachtas chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016). Rinneadh dul chun cinn ar fud na bliana ar mholtaí a tháinig as an bpróiseas meastóireachta seachtraí roimhe (2021).
- Tá córais i bhfeidhm a bhfuil mar aidhm leo slándáil na gcóras teicneolaíochta faisnéise agus cumarsáide a chinntiú. Bhí Comhaontú Seirbhíse i bhfeidhm ag ÚNM maidir leis an tseirbhís chomhroinnte tacaíochta TFC ar bhain sé leas aisti faoin Roinn Dlí agus Cirt go dtí mí an Mheithimh 2023. D'aistrigh ÚNM chuig ardán Oifig Phríomhoifigeach Faisnéise an Rialtais i mí an Mheithimh 2023, áit a bhfuil Comhaontú Seirbhíse den chineál céanna i bhfeidhm.
- Tá córais i bhfeidhm chun na sócmhainní a chosaint agus cuntas a thabhairt iontu.
- Oibríonn Feidhmeannas ÚNM ar bhonn leanúnach chun feabhas a chur ar chórais rialaithe agus chun tuairisciú don Choiste Iniúchóireachta agus Riosca agus don Choiste Airgeadais. Don tréimhse 2023, áiríodh leis sin togra le haghaidh ardán TFC a aistriú, beartais ghaolmhara TF a ghlacadh, leasuithe ar phróisis Bainistíochta Riosca ÚNM, Lámhleabhar Nósanna Imeachta Airgeadais ÚNM a athrú chun dáta, agus aghaidh a thabhairt ar na moltaí Iniúchóireachta Inmheánaí a bhí amuigh.
- Táirgtear Tuarascáil Bhliantúil ina gcuimsítear na ráitis airgeadais agus foilsíonn ÚNM í a luaithe atá sí leagtha faoi bhráid an Oireachtas.

Tá lámhleabhar Rialachais Chorparáidigh ÚNM ag teacht leis an gCód Cleachtas chun Comhlachtaí Stáit a Rialú (2016). Leagtar amach sa lámhleabhar an ról atá ag comhaltaí an Údaráis agus an Fheidhmeannais, mar aon le nósanna imeachta le haghaidh údarás tarmhligthe, cinntí, leasanna comhaltaí agus nithe eile.

Tá Oifigeach Cosanta Sonraí, Oifigeach Saorála Faisnéise agus Oifigeach Riosca ag ÚNM.

Faireachán agus Athbhreithniú Leanúnach

Cuireadh nósanna imeachta foirmiúla ar bun le haghaidh faireachán a dhéanamh ar phróisis rialaithe, agus cuirtear easnaimh rialaithe in iúl dóibh sin atá freagrach as gníomhaíocht cheartaitheach a dhéanamh sna réimsí iomchuí, agus forálacha ann chun eolas a thabhairt agus don lucht bainistíochta, don Údarás agus dá choistí, nuair is iomchuí, ar bhealach tráthúil.

Deimhním go bhfuil na córais faireacháin leanúnaigh seo a leanas i bhfeidhm:

- Sainaithníodh príomhrioscaí agus rialuithe gaolmhara agus cuireadh próisis i bhfeidhm chun faireachán a dhéanamh ar oibriú na bpríomhrialuithe sin agus chun aon easnaimh shainaitheanta a thuairisciú, áit a n-athbhreithníonn an Feidhmeannas na Rialuithe Bainistíochta Riosca dhá uair sa bhliain ar a laghad agus a dtagann an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca le chéile gach ráithe ar a laghad;
- Tuairiscíonn an Stiúrthóir don Údarás gach dhá mhí ar eagrúchán, ar rialachas, ar phleananna gnó agus ar nithe tionscadail, agus aon mhíreanna a n-éilítear ceadú ina leith á dtabhairt chuig an Údarás;
- Faigheann an tÚdarás tuarascálacha foirmiúla tráthrialta ón gCoiste Airgeadais, ón gCoiste Iniúcháireachta agus Riosca agus ón bPríomhoifigeach Riosca mar bhuanmhíreanna ar Chlár Oibre an Údaráis ar fud na bliana;
- Buanmhír ar chlár oibre an Údaráis is ea bainistíocht riosca;
- Déanann an Stiúrthóir faireachán ar fheidhmíocht caiteachais agus cinntíonn sé/sí go ndéanann an lucht ardbhainistíochta athbhreithnithe tráthrialta ar fheidhmíocht thréimhsiúil agus bhliantúil maidir le buiséid agus tionscadail a chur chun feidhme. Áirítear leis sin cuntais bhainistíochta mhíosúla a athbhreithniú agus riar a dhéanamh ar chóras bainistíochta tionscadal, rud a thacaíonn le feidhmíocht a mheas i gcomparáid le gealltanais sa phlean oibre agus le buiséid/réamhaisnéisí;
- Bunaíodh socruithe tuairiscithe ar gach leibhéal mar ar sannadh freagracht as bainistíocht airgeadais. Tuairiscíonn an tOifigeach Airgeadais agus Soláthair Sinsearach don Cheann Seirbhísí Corparáideacha agus táirgeann sé/sí cuntais mhíosúla lena n-athbhreithniú ag an lucht ardbhainistíochta, ag an gCoiste Airgeadais agus ag an Údarás. Breithníonn an Coiste Airgeadais an anailís airgeadais a dtáirgeann an grúpa ardbhainistíochta í agus tuairiscíonn sí don Údarás ar fheidhmíocht. Tagann an Coiste Airgeadais le chéile idir ceithre huairé agus sé huairé sa bhliain chun feidhmíocht caiteachais agus bainistíocht buiséid a athbhreithniú;
- Tá éifeachtacht na rialuithe faoi réir iniúchtaí neamhspleácha a stiúrtar le clár iniúcháireachta a gcinneann an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca é. Breithníonn an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca na tuarascálacha ar iniúchtaí agus cuirtear faoi bhráid an Údaráis iad.

Soláthar

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag ÚNM chun a chinntiú go gcomhlíontar na rialacha agus na treoirlínte reatha maidir le soláthar agus gur chomhlíon ÚNM na nósanna imeachta sin sa bhliain 2023.

Tá beartas soláthair taifeadta i bhfeidhm ag ÚNM, mar aon le córais le haghaidh conarthaí a mheas agus a dhámhachtain agus le haghaidh tuairisciú don Údarás ar thorthaí soláthair.

Riosca

Deimhním go bhfuil nósanna imeachta i bhfeidhm ag ÚNM chun faireachán a dhéanamh ar éifeachtacht a nósanna imeachta bainistíochta riosca agus rialaithe. Obair na n-íniúcháirí inmheánacha agus seachtracha, an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca a dhéanann formhaoirseacht ar a gcuid oibre, agus an grúpa ardbhainistíochta laistigh de ÚNM atá freagrach as an gcreat rialaithe inmheánaigh a fhorbairt agus a chothabháil, déanann siad eolas d'fhaireachán agus athbhreithniú ÚNM ar éifeachtacht an chórais rialaithe inmheánaigh.

Athbhreithniú Bliantúil

Cuireadh tús le hathbhreithniú neamhspleách ar rialuithe inmheánacha don bhliain 2023 go luath sa bhliain 2024, agus rinne an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca agus an tÚdarás an tuarascáil ar an gcéanna a bhreithniú agus a cheadú i mí an Mhárta 2024.

Bhreithnigh an Coiste Iniúcháireachta agus Riosca cur chun feidhme na moltaí ó fhionnachtana iniúchta (inmheánaigh agus sheachtraigh) roimhe agus thug sé dearbhuithe ina leith sin sa tuarascáil bhliantúil uaidh don Údarás orthu sin i mí na Samhna 2023.

Ag teacht sna sála ar na dearbhuithe uile a tugadh a phlé agus a bhreithniú, ghlac an tÚdarás an ráiteas seo faoi rialú inmheánach.

Saincheisteanna Rialaithe Inmheánaigh

Níor sainithníodh i rialú inmheánach i dtaca leis an mbliain 2023 aon laigí ba ghá a nochtadh sna Ráitis Airgeadais Bhliantúla.

Kathryn O'Donoghue

Cathaoirleach

Dáta: 27 Meán Fómhair 2024

An tÚdarás Náisiúnta Míchumais

RÁITEAS FAOI IONCAM AGUS CAITEACHAS AGUS CÚLCHISTÍ COINNITHE IONCAIM

Don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023

	Nóta	2023	2022
		€	€
Ioncam			
Deontais ón Oireachtas	2	5,836,592	5,540,463
Glanchistiú larchurtha Pinsin	3(c)	736,100	698,900
Ioncam Eile	4	89,670	3,097
Ioncam Iomlán		6,662,362	6,242,460
Caiteachas			
Tionscadail agus Oibreacha Coimisiúnaithe is Iníoctha	5	862,327	1,018,649
Costais Riaracháin agus Oibríochtaí	6	4,295,750	3,615,168
Costais Sochair Scoir	3(a)	1,375,000	1,232,900
Laghdú i luach sócmhainní seasta	8	90,897	87,196
Caiteachas Iomlán		6,623,974	5,953,913
Barrachas/ (Easnamh) roimh leithreasáí		38,388	288,547
Aistriú ón/(chuig an) gCuntas Caipitil	8	56,810	(31,729)
Barrachas/(Easnamh) don Bhliain	9	95,198	256,818
Iarmhéid a Tugadh ar Aghaidh ag an 1 Eanáir 2023		648,607	391,789
Iarmhéid a Tugadh ar Aghaidh ag an 31 Nollaig 2023		743,805	648,607

Tá an Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid agus nótaí I go 16 mar chuid de na ráitis airgeadais seo.
Thar ceann Údarás an Údaráis Náisiúnta Míchumais:

Kathryn O'Donoghue

Cathaoirleach

Dáta: 27 Meán Fómhair 2024

An Dr Aideen Hartney

Stiúrthóir

Dáta: 27 Meán Fómhair 2024

An tÚdarás Náisiúnta Míchumais

RÁITEAS FAOI IONCAM CUIMSITHEACH Don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023

	Nóta	2023 €	2022 €
Barrachas/(Easnamh)		95,198	648,607
Gnóthachan/(cailteanas) achtúireach ar oibleagáidí sochair scoir	3(b)	(871,100)	9,142,400
Coigeartú ar chistiú iarchurtha pinsin		871,100	(9,142,400)
Ioncam/(Cailteanas) Cuimsitheach Iomlán don bhliain		95,198	648,607

Tá an Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid agus nótaí 1 go 16 mar chuid de na ráitis airgeadais seo.

Thar ceann Údarás an Údaráis Náisiúnta Míchumais:

Kathryn O'Donoghue

Cathaoirleach

Dáta: 27 Meán Fómhair 2024

An Dr Aideen Hartney

Stiúrthóir

Dáta: 27 Meán Fómhair 2024

An tÚdarás Náisiúnta Míchumais

RÁITEAS FAOIN STAID AIRGEADAIS Amhail an 31 Nollaig 2023

		2023	2022
	Nóta	€	€
Sócmhainní Seasta			
Réadmhaoín, gléasra agus trealamh	<u>8</u>	2,949,497	3,006,307
Sócmhainní Seasta Iomlána		2,949,497	3,006,307
Sócmhainní Reatha			
Suimeanna Infhaighte	<u>10</u>	881,404	794,079
Airgead agus coibhéisí airgid		50,523	20,508
		931,927	814,587
Dliteanais Reatha (suimeanna a bheidh dlite laistigh de bhliain amháin)			
Suimeanna Iníoctha	<u>11</u>	(188,122)	(155,980)
Glansócmhainní Reatha		743,805	658,607
Dliteanais Fhadtéarmacha (suimeanna a bheidh dlite tar éis bliain amháin)			
Éarlais cíosa atá á sealbhú	<u>12</u>	-	(10,000)
Sochair Scoir			
Sócmhainn cistiúcháin iarchurtha sochair scoir	3(b)	(23,749,200)	(22,142,000)
Oibleagáidí sochair scoir	3(b)	23,749,200	22,142,000
		3,693,302	3,654,914
Glansócmhainní Iomlána		3,693,302	3,654,914
Ionadaithe ag			
Cuntas caipitil	7	2,949,497	3,006,307
Cúlchistí coinnithe ioncaim		743,805	648,607
		3,693,302	3,654,914

Tá an Ráiteas faoi Shreabhadh Airgid agus nótaí 1 go 16 mar chuid de na ráitis airgeadais seo.

Thar ceann Údarás an Údaráis Náisiúnta Míchumais:

Kathryn O'Donoghue

Cathaoirleach

Dáta: 27 Meán Fómhair 2024

An Dr Aideen Hartney

Stiúrthóir

Dáta: 27 Meán Fómhair 2024

An tÚdarás Náisiúnta Míchumais

RÁITEAS FAOI SHREABHADH AIRGID

Don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023

	2023	2022
	€	€
Glansreabhadh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin		
Barrachas loncaim thar Chaiteachas	95,198	256,818
Gluaiseacht chuig an gCuntas Caipitil	(56,810)	31,729
Dímheas Sócmhainní Seasta	90,897	87,196
(Méadú)/Laghdú i Suimeanna Infhaighte	(87,325)	(226,035)
(Laghdú)/Méadú i Suimeanna Iníoctha	22,142	(35,928)
Glan-Insreabhadh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Oibriúcháin	64,102	113,780
Sreabhadh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Infheistíochta		
Íocaíochtaí chun Réadmhain, Gléasra agus Trealamh a cheannach	(34,087)	(118,925)
Glansreabhadh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Infheistíochta	(34,087)	(118,925)
Sreabhadh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Maoiniúcháin		
Ús Bainc a fuarthas	-	-
Glansreabhadh Airgid ó Ghníomhaíochtaí Maoiniúcháin	-	-
(Glanlaghdú)/Glanmhéadú in Airgead agus i gCoibhéisí Airgid	30,015	(5,145)
Airgead agus coibhéisí airgid ag an 1 Eanáir 2023	20,508	25,653
Airgead agus coibhéisí airgid ag an 31 Nollaig 2023	50,523	20,508

An tÚdarás Náisiúnta Míchumais

NÓTAÍ LEIS NA RÁITIS AIRGEADAIS

Don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023

I. Beartais Chuntasaíochta

Tá an bonn cuntasáíochta agus na beartais shuntasacha chuntasaíochta ar ghlac ÚNM iad leagtha amach thíos. Cuireadh i bhfeidhm go comhsheasmhach iad go léir ar fud na bliana agus don bhliain roimhe. Cuirtear na ráitis airgeadais i láthair in Euro (€).

a) Faisnéis Ghinearálta

Bunaíodh ÚNM faoi alt 6 den Acht um Údarás Náisiúnta Míchumais, 1999, an 12 Meitheamh 2000 tráth dhíscaoileadh an Bhoird Náisiúnta Athshlánúcháin a tháinig roimhe.

Is é an phríomhfheidhm atá ag ÚNM ná comhairle a thabhairt don Aire Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige faoi shaincheistanna beartais agus cleachtais atá iomchuí maidir le saol daoine faoi mhíchumas.

Áirítear iad seo a leanas leis na feidhmeanna ar leith atá ag an ÚNM, mar atá leagtha amach in alt 8 den Acht um Údarás Náisiúnta Míchumais, 1999:

- Gníomhú mar chomhlacht náisiúnta lárnach a chuideoidh leis an Aire i dtaca le comhordú agus forbairt beartais maidir le daoine faoi mhíchumas.
- Tionscadail agus gníomhaíochtaí taighde ar shaincheistanna maidir le míchumas a ghabháil de lámh nó a choimisiúnú, nó comhoibriú iontu.
- Cuidiú a thabhairt i dtaca le forbairt faisnéise staidrimh is cuí chun pleanáil, soláthar agus faireachán a dhéanamh maidir le cláir agus seirbhísí do dhaoine faoi mhíchumas.
- Comhairle a thabhairt don Aire maidir le caighdeán chúil le haghaidh clár agus seirbhísí a sholáthraítear nó atá le soláthar do dhaoine faoi mhíchumas agus gníomhú mar chomhlacht comhairleach i leith caighdeán ghinearálta agus caighdeán shonracha a fhorbairt i ndáil leis na cláir agus na seirbhísí sin.
- Faireachán a dhéanamh ar fhorfheidhmiú caighdeán agus cód cleachtais i gcláir agus seirbhísí a sholáthraítear do dhaoine faoi mhíchumas agus tuarascáil a thabhairt don Aire ar an gcéanna.
- Idirchaidreamh a dhéanamh le comhlachtaí eile, idir chomhlachtaí corpraithe agus chomhlachtaí neamhchorpraithe, a bhfuil baint acu le seirbhísí a sholáthar do dhaoine faoi mhíchumas agus éascú agus tacú a dhéanamh maidir le forbairt agus forfheidhmiú caighdeán cuí le haghaidh clár agus seirbhísí do dhaoine faoi mhíchumas.
- Ullmhú a dhéanamh ar chóid chleachtais arb é is cuspóir dóibh aidhm i leith dea-chaighdeán agus dea-cháilíocht a bhaint amach i dtaca le soláthar clár agus seirbhísí a sholáthraítear nó atá le soláthar do dhaoine faoi mhíchumas.
- Aitheantas a thabhairt do ghnóthú dea-chaighdeán agus dea-cháilíochta le linn cláir agus seirbhísí do dhaoine faoi mhíchumas a sholáthar, lena n-áirítear trí chóras dámhachtainí comhionannais míchumais a sholáthar.
- Pleananna straitéiseacha a ullmhú.

Áirítear iad seo a leanas leis na feidhmeanna breise atá ag an Údarás faoin Acht um Míchumas 2005:

- Ullmhú a dhéanamh ar chóid chleachtais a bhaineann le hinrochtaineacht foirgneamh poiblí, seirbhísí, acmhainní faisnéise agus láithreán oidhreachta ar iarraidh ón Aire (Cuid 3).
- Faireachán a dhéanamh ar chomhlíonadh spriocanna reachtúla le haghaidh earcú agus fostú daoine faoi mhíchumas san earnáil phoiblí agus forfheidhmiú na spriocanna sin a chinntiú, gníomhartha a mholadh atá le déanamh i gcás nach mbeidh na spriocanna sin á gcomhlíonadh, agus cóid chleachtais a ullmhú i gcás go n-iarrfar iad (Cuid 5).
- Lárionad Sármhaitheasa i nDearadh Uilíoch a bhunú agus a oibriú i ndáil leis an timpeallacht thógtha, na táirgí, na seirbhísí agus an teicneolaíocht faisnéise lena gcuirfear prionsabail an deartha uilíoch chun cinn ionas gur féidir le daoine faoi mhíchumas iad a rochtain, a thuiscint agus a úsáid a mhéid is mó is féidir:
 - Ar an mbealach is neamhspleáiche agus is nádúrtha, agus
 - Sa raon is leithne cásanna, gan aon ghá le hoiriúnú, le modhnú, le gléasanna cúnta ná le sainréiteach (Cuid 6).
- Faoi I.R. 358/2020, tá ÚNM ainmnithe mar chomhlacht faireacháin le haghaidh na Treorach maidir le hinrochtaineacht Gréasáin agus le haghaidh na Rialachán gaolmhar in Éirinn.
- Ghlac ÚNM ról breise chuige féin i ndáil le tuairisciú ar oibriú an Achta um Theanga Chomharthaíochta na hÉireann, 2017, sa bhliain 2021, arna iarraidh sin ag an Aire. Samhlaítear go n-ullmhóidh an tÚdarás an tuarascáil sin ag eatrainmh atá sonraithe san Acht as seo amach.

b) Ráiteas faoi Chomhlíonadh

Ullmhaíodh ráitis airgeadais ÚNM don bhliain dar críoch an 31 Nollaig 2023 i gcomhréir leis an reachtaíocht iomchuí agus le FRS 102, an Caighdeán Tuairiscithe Airgeadais is infheidhme sa Ríocht Aontaithe agus i bPoblacht na hÉireann arna eisiúint ag an gComhairle Tuairiscithe Airgeadais.

c) Bonn an Ullmhúcháin

Ullmhaíodh na ráitis airgeadais trí úsáid a bhaint as modh fabhruithe na cuntasáíochta, ach amháin mar atá sonraithe thíos, agus faoi choinbhinsiún an chostais stairiúil de réir FRS 102. Is de réir mar a thagann siad i ngníomh a ghlactar na Caighdeáin Tuairiscithe Airgeadais arna moladh ag comhlachtaí aitheanta cuntasáíochta. Tá na ráitis airgeadais san fhoirm ar cheadaigh an tAire Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige iad.

Cuireadh na beartais chuntasáíochta seo a leanas i bhfeidhm go comhsheasmhach nuair a bhíothas ag déileáil le míreanna a mheastar a bheith ábhartha maidir le ráitis airgeadais an ÚNM.

d) Ioncam

Deontais ón Oireachtas

Faigheann ÚNM deontas gach bliain ón Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige, mar a fhoráiltear san Acht um Údarás Náisiúnta Míchumais, 1999. Is ar bhonn fáltas airgid a aithnítear Deontais ón Oireachtas.

e) Réadmhaoin, Gléasra agus Trealamh

Luaitear réadmhaoin, gléasra agus trealamh de réir costais lúide dímheas carntha, arna choigeartú i leith aon soláthar do bhearnú. Gearrtar dímheas ar gach réadmhaoin, gléasra agus trealamh ag rátaí a mheastar chun an costas lúide luach iarmharach measta gach sócmhainne a dhíscríobh de réir méid cothrom nó ar bhonn comhardaithe laghdaithe thar a saolré fhóna mheasta, mar a leanas:

(i) Áitreabh Ruíse	2.5% sa bhliain (Comhardú laghdaitheach)
(ii) Daingneáin agus Feistis, Trealamh	10% sa bhliain (Méid cothrom)
(iii) Crua-earraí agus bogearraí ríomhaire	20% sa bhliain (Méid cothrom)

Is ionann luach iarmharach agus an tsuim mheasta a gheofaí faoi láthair as sócmhainn a dhiúscairt, tar éis costais mheasta na diúscartha a asbhaint, dá mba rud é go mbeadh an tsócmhainn ar aois agus sa riocht a mbeifí ag súil leis ag deireadh a saolré fóna cheana féin.

Más ann d'fhianaise oibiachtúil ar bhearnú luach aon sócmhainne, aithnítear cailteanas bearnaithe sa Ráiteas faoi Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Coinnithe Ioncaim sa bhliain.

Chuir ÚNM na tairseacha atá leagtha amach i gCiorclán 21/2020 ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe chun feidhme le linn a mheasúnú cé acu ba cheart nó nár cheart réadmhaoin, gléasra agus trealamh a chaipitliú don bhliain airgeadais 2023.

f) Cuntas Caipitil

Léirítear sa Chuntas Caipitil luach neamhamúchta an ioncaim a úsáideadh chun críocha caipitil (i.e., éadálacha).

g) Suimeanna Infhaighte

Aithnítear suimeanna infhaighte de réir luach cóir, lúide soláthar d'fhiacha amhrasacha. Is soláthar sonrach é an soláthar d'fhiacha amhrasacha, agus bunaítear é i gcás go bhfuil fianaise oibiachtúil ann nach mbeidh ÚNM in ann na suimeanna uile atá dlite dó a bhailiú. Is sa Ráiteas faoi Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Coinnithe Ioncaim a aithnítear gach gluaiseacht sa soláthar d'fhiacha amhrasacha.

h) Sochair Fostaithe

Sochair Ghearrthéarmacha

Aithnítear sochair ghearrthéarmacha amhail pá saoire mar chaiteachas sa bhliain. Cuirtear sochair atá fabhráithe ag deireadh na bliana ar áireamh san fhigiúr suimeanna iníoctha sa Ráiteas faoin Staid Airgeadais.

Sochair Scoir

Feidhmíonn ÚNM scéim aoisliúntais sochair shainithe do bhail foirne, rud a chistítear gach bliain ar bhonn ‘íoc mar a úsáidtear’ ó airgead a sholáthraíonn an Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige agus ó ranniocaíochtaí foirne, ar ranniocaíochtaí iad a choinníonn an Roinn agus a chuirtear do shochar cuntais fionraí ar mhórleabhar Vóta na Roinne. Is ón gcuntas fionraí a íoctar teidlíochtaí cnapshuime le baill foirne atá ag dul ar scor agus is ó ioncam reatha a dhéantar íocaíochtaí míosúla pinsin le baill foirne atá ar scor.

Suas go deireadh na bliana 2023, tháinig 22 bhall foirne faoin Scéim Pinsean Seirbhíse Poiblí Aonair (“Scéim Aonair”), ar scéim sochair shainithe í d’fhostaithe inphinsin sa tseirbhís phoiblí a ceapadh an 1 Eanáir 2013 nó tar éis an dáta sin. Íocann an Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige ranniocaíochtaí na gcomhaltaí den Scéim Aonair ar aghaidh leis an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe.

Is ionann costais phinsin agus sochair phinsin a thuill fostaithe ÚNM agus iarfhostaithe an Bhoird Náisiúnta Athshlánúcháin, lena n-áirítear ranniocaíochtaí scéime aonair, nuair is cuí. Léirítear iad glan ar ranniocaíochtaí pinsin foirne, ar ranniocaíochtaí iad a choinníonn an Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige agus a íoctar ar aghaidh leis an Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe (i gcás comhaltaí den scéim aonair). Aithnítear suim atá comhfhreagrach don mhuirear pinsin mar ioncam, a mhéid is féidir í a aisghabháil. Fritháirítear í in aghaidh deontais a fhaightear sa bhliain chun íocaíochtaí pinsin a dhéanamh.

Is sa Ráiteas faoi Ioncam Cuimsitheach a léirítear gnóthachain achtúireacha nó cailteanais achtúireacha a eascraíonn as dliteanais na scéime. Aithnítear coigeartú comhfhreagrach sa tsuim is féidir a aisghabháil ón Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige.

Léirítear sna ráitis airgeadais na sócmhainní agus na dliteanais, de réir luach cóir, a eascraíonn as oibleagáidí pinsin ÚNM agus aon chistiú gaolmhar. Aithnítear iontu na costais a bhaineann le sochair phinsin a sholáthar sna tréimhsí cuntasáíochta ina dtuilleann fostaithe iad. Is ar bhonn achtúireach a thomhaistear dliteanais na scéime sochair scoir, agus modh na n-aonad réamh-mheasta creidmheasa á úsáid.

i) Breithiúnais agus Meastacháin Thábhachtacha Chuntasaíochta

Agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú, ceanglaítear ar an lucht bainistíochta breithiúnais, meastacháin agus toimhdí a dhéanamh a théann i bhfeidhm ar na suimeanna a thuairiscítear le haghaidh sócmhainní agus dliteanas amhail an dáta tuairiscithe agus ar na suimeanna a thuairiscítear le haghaidh ioncain agus caiteachas le linn na bliana. Fágann cineál an mheastacháin, áfach, go bhféadfadh na torthaí iarbhir bheith difriúil leis na meastacháin sin. Is

iad na breithiúnais seo a leanas na breithiúnais a raibh an éifeacht is suntasaí acu ar na suimeanna a aithnítear sna ráitis airgeadais.

Dímheas agus Luachanna Iarmharacha

Rinne an Feidhmeannas athbhreithniú ar shaolré na sócmhainní agus ar luachanna iarmharacha gaolmhara gach aicme sócmhainne seasta, go háirithe saolré eacnamaíoch fhóna agus luachanna iarmharacha na bhfeistí agus na ndaingneán, agus tháinig sé ar an gconclúid gur cuí atá saolré na sócmhainní agus na luachanna iarmharacha.

Oibleagáid Sochair Scoir

Maidir leis na toimhdí atá taobh thiar de na luachálacha achtúireacha óna gcinntear na suimeanna a aithnítear sna ráitis airgeadais (lena n-áirítear rátaí lascaine, rátaí méadaithe i leibhéal chúitimh amach anseo, rátaí mortlaíochta agus treorátaí costas cúram sláinte), tugtar iad cothrom le dáta gach bliain bunaithe ar dhálaí reatha geilleagracha agus chun freastal ar aon athruithe iomchuí ar théarmaí agus coinníollacha na bpleananna pinsin agus iarscoir.

Is féidir leis na nithe seo a leanas dul i bhfeidhm ar na toimhdí:

- (i) an ráta lascaine, athruithe sa ráta toraidh ar bhannaí corparáideacha ardchaighdeán
- (ii) leibhéal chúitimh amach anseo, dálaí sa mhargadh saothair amach anseo
- (iii) treorátaí costas cúram sláinte, an ráta boilscithe costas leighis sna réigiúin iomchuí

2. Deontais ón Oireachtas

Na deontais ón Oireachtas a vótáladh chuig ÚNM ón Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige.

Nóta	2023 €	2022 €
Deontais le haghaidh caiteachas reatha	5,836,592	5,540,463
	5,836,592	5,540,463

3. Costais Sochair Scoir

(a) Anailís ar na costais iomlána sochair scoir a muirearaíodh ar an Ráiteas faoi Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Coinnithe Ioncaim

	2023 €	2022 €
Costais seirbhíse reatha	651,100	1,008,300
Ús ar dhliteanais na scéime sochair scoir	861,100	353,700
Ranníocaíochtaí Fostaithe	(137,200)	(129,100)
	1,375,000	1,232,900

(b) Gluaiseacht i nglanoibleagáidí sochair scoir sa bhliain airgeadais

	2023	2022
	€	€
Glanoibleagáid sochair scoir amhail an I Eanáir	22,142,000	30,585,500
Costais seirbhíse reatha	513,900	879,200
Costais úis	861,100	353,700
(Gnóthachan)/cailteanas achtúireach	871,100	(9,142,400)
Pinsin a íocadh sa bhliain	(638,900)	(534,000)
Glanoibleagáid sochair scoir ag an 31 Nollaig	23,749,200	22,142,000

(c) Cistiú iarchurtha le haghaidh sochair scoir

Aithníonn ÚNM na suimeanna seo mar shócmhainn atá comhfhreagrach don dliteanas iarchurtha neamhchistithe le haghaidh sochair scoir, bunaithe ar an tacar toimhdí atá tuairiscithe thuas agus ar roinnt eachtraí san am atá thart.

Áirítear leis na heachtraí sin an bonn reachtúil do na scéimeanna sochair scoir a bhunú agus an beartas agus an cleachtas atá i bhfeidhm faoi láthair i ndáil le pinsin seirbhíse poiblí a chistiú, lena n-áirítear ranníocaíochtaí ó fhostaithe agus an próiseas meastachán bliantúil. Níl aon fhianaise ag ÚNM á léiriú nach leanfaidh an beartas cistiúcháin sin le suimeanna den sórt sin a íoc de réir an chleachtais reatha.

Ina theannta sin, i gcás comhaltaí den scéim aonair, foráiltear le halt 44 den Acht um Pinsin na Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha Eile), 2012, d'íocaíochtaí pinsin a chistiú de réir mar a thagann siad chun bheith dlite trí íocaíochtaí a dhéanamh ón bPríomh-Chiste nó ó chistí a sholáthraíonn an tOireachtas chun na críche sin.

Is mar a leanas a bhí an glanchistiú iarchurtha le haghaidh sochair scoir a aithníodh sa Ráiteas faoi Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Coinnithe Ioncaim:

	2023	2022
	€	€
Cistiú is in-aisghafa i leith chostais sochair scoir na bliana reatha	1,375,000	1,232,900
Deontas stáit a úsáideadh chun sochair scoir a íoc	(638,900)	(534,000)
	736,100	698,900

B'ionann an tsócmhainn cistiúcháin iarchurtha le haghaidh sochair scoir ag an 31 Nollaig 2023 agus €23.7m (2022: €22.1m).

(d) Cur síos ginearálta ar na scéimeanna

Is socrú pinsean tuarastail deiridh lena ngabhann sochair shainithe í an scéim sochair scoir, ar ina leith a dhéantar sochair agus ranníocaíochtaí a shainiú trí thagairt do rialacháin reatha scéim “eiseamláireach” na hearnála poiblí. Leis an scéim, soláthraítear pinsean (arb ionann é agus 1/80 in aghaidh na bliana seirbhíse), aisce nó cnapshuim (arb ionann í agus 3/80 in aghaidh na bliana seirbhíse) agus pinsin céilí agus leanaí. Is é 65^ú breithlá an chomhalta an ghnáthaois scoir, agus

tá daoine ar comhaltaí iad roimh an mbliain 2004 i dteideal dul ar scor gan aon laghdú achtúireach tráth a bhainfidh siad 60 bliain d’aois amach. Is gnách go n-athraíonn pinsin atá á n-íoc (agus atá á n-iarchur) ar aon dul le gluaiseachtaí ginearálta i dtuarastail eanála poiblí.

Glacann ÚNM páirt sa Scéim Pinsean Seirbhíse Poiblí Aonair (an scéim aonair) freisin. Is ionann an scéim sin agus scéim pinsean sochair shainithe d’fhostaithe inphinsin sa tseirbhís phoiblí a ceapadh an 1 Eanáir 2013 nó tar éis an dáta sin de réir an Achta um Pinsin na Seirbhíse Poiblí (Scéim Aonair agus Forálacha eile), 2012. Foráiltear leis an scéim do chnapshuim pinsin agus scoir a íoc bunaithe ar luach saothair inphinsin mar mheán gairme agus do phinsin céilí agus leanaí. Is é 66 bliana an aois íosta pinsin (a mhéadaíonn de réir athruithe san aois pinsin Stáit). Áirítear leis an scéim saoráid luathscoir a laghdaítear go hachtúireach ó 55 bliana d’aois ar aghaidh. Méadaíonn pinsin atá á n-íoc de réir an innéacs praghsanna do thomhaltóirí.

Bhí an luacháil a úsáideadh le haghaidh nochtadh FRS 102 bunaithe ar luacháil achtúireach iomlán a ndearna achtúire cáilithe neamhspleách í sa bhliain 2024, rud inar cuireadh ceanglais an chaighdeáin tuairiscithe airgeadais sin san áireamh chun na dliteanais scéime ag an 31 Nollaig 2023 a mheas.

Ba iad seo a leanas na príomhthoimhdí achtúireacha a úsáideadh:

	2023	2022
Ráta méadaithe i dtuarastail	4.25%	4.6%
Méaduithe Pinsin – Scéim aoisliúntais	3.25%	3.6%
Ráta lascaine	3.35%	3.9%
Ráta boilscithe	2.25%	2.6%
Méaduithe sa phinsean Stáit	2.25%	2.6%
Méaduithe pinsin – An Scéim Aonair	2.25%	2.6%

Mortlaíocht

58% den fhigiúr d’fhir i dTáblaí Saoil na hÉireann Uimh. 15, agus feabhsuithe ann (féach thíos).
62% den fhigiúr do mhná i dTáblaí Saoil na hÉireann Uimh. 15, agus feabhsuithe ann (féach thíos).

Déantar feabhsuithe iolraithe bliantúla ar rátaí blianachta – agus iad cothrom le 0.36% sa bhliain (Fir nach bhfuil pinsean céile acu), le 0.30% sa bhliain (Fir a bhfuil pinsean céile acu), le 0.30% sa bhliain (Mná nach bhfuil pinsean céile acu) agus le 0.25% sa bhliain (Mná a bhfuil pinsean céile acu) – do gach bliain idir an bhliain 2014 agus an bhliain ina dtiteann an gnáthdháta scoir.

Léirítear sa tábla thíos an t-ionchas saoil toimhdithe do chomhaltaí a bhainfidh an ghnáthaois scoir amach sna blianta 2024 agus 2044.

Bliain ina mbainfear 65 bliana d’aois amach	2024	2044
Ionchas saoil – fear	21.7 bliain	23.3 bliain
Ionchas saoil – bean	24.2 bliain	25.7 bliain

4. Ioncam Eile

	2023	2022
	€	€
Cistiú Eile *	89,670	3,097
Cistiú ó Fheidhmeannacht na Seirbhíse Sláinte	-	-
	89,670	3,097

* An bhliain airgeadais 2023 – Cistiú ón Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige le haghaidh ball foirne a bhí ar iasacht.

5. Tionscadail agus Oibreacha Coimisiúnaithe

	2023	2022
	€	€
Taighde	85,704	227,386
Acmhainní Faisnéise	81,744	95,407
Dearadh Uilíoch a Chur Chun Cinn	135,293	72,005
Caighdeán agus Treoirlínte	118,895	107,127
Comhdhálacha agus Seimineáir	51,895	44,536
Clár feasachta ar mhíchumas	106,459	103,820
An Treoir maidir le hInrochtaineacht Gréasáin	231,093	246,742
Straitéis Acmhainní Daonna	-	27,482
Straitéis TFC	26,654	77,364
Costais Ateangaireachta agus Aistriúcháin*	24,590	16,780
	862,327	1,018,649

* Áirítear leis na costais seo Costais Ateangaireachta agus Aistriúcháin dar luach €14,635 agus Costais €9,955 a bhain le hábhar a dhéanamh Soléite agus a chur i mBéarla Simplí.

6. Costais Riaracháin agus Oibríochtaí

		2023	2022
		€	€
Luach saothair agus costais eile phá *	6(a)	3,356,561	2,860,737
Forchostais agus feabhsuithe foirgnimh		330,164	217,516
Rátaí		55,446	54,431
Seirbhísí glantacháin agus tí		35,210	36,907
Táillí agus caiteachais an Údaráis	6(b)	88,806	30,031
Postas agus teileachumarsáid		22,630	23,810
Costais oifige		39,723	29,380
Leabharlann		27,222	36,544
Costais TF		161,074	153,335
Táillí gairmiúla		40,737	29,436
Táillí iniúcháireachta		40,014	47,394
Oiliúint foirne		65,732	42,471
Táillí earcaíochta		16,732	17,752
Comhairleacht		9,058	18,075
Costais Ateangaireachta agus Aistriúcháin		6,641	17,349
		4,295,750	3,615,168

(a) Luach Saothair agus Costais Eile Phá

	2023	2022
	€	€
Tuarastail foirne (lena n-áirítear fabhrú pá saoire)	3,239,858	2,766,048
Pá ball foirne gníomhaireachta	100,169	86,715
Costais taistil agus chothaithe foirne	16,534	7,973
	3,356,561	2,860,736

B'ionann agus 39 mball foirne (2022: 40 ball foirne) an líon iomlán ball foirne (CBL) a bhí fostaithe ag deireadh na bliana.

Miondealú ar Shochair Ghearrthéarmacha Fostaithe

Raon na sochar gearrthéarmach iomlán fostaithe		Líon Fostaithe	
Ó	Go	2023	2022
Níos lú ná	€59,999	25	26
€60,000	- €69,999	0	0
€70,000	- €79,999	3	6
€80,000	- €89,999	6	3
€90,000	- €99,999	7	7
€100,000	- €109,999	0	1
€110,000	- €119,999	2	2
€120,000	- €129,999	1	0
An líon iomlán fostaithe		44	45

Maidir leis na sochair gearrthéarmacha a íocadh i leith seirbhísí a soláthraíodh le linn na tréimhse tuairiscithe, áirítear tuarastail leo, ach ní áirítear ÁSPC ón bhfostóir leo. Níor cuireadh aon sochair eile, amhail pá saoire, ar áireamh iontu.

Ní dhearnadh aon íocaíochtaí le haon bhaill foirne i leith sochair ragoibre ná sochair foirceanta (2022: €0).

Luach Saothair an Stiúrthóra

Leagtar amach sa tábla thíos an tuarastal a íocadh sa bhliain 2023 agus an figiúr comparáideach don bhliain 2022. Ní dhearnadh aon íocaíocht eile de chineál pá leis an Stiúrthóir sa bhliain 2023.

	2023	2022
	€	€
Aideen Hartney	122,536	117,065
	122,536	117,065

Tá pá an Stiúrthóra reatha bunaithe ar an scála pá do Phríomhoifigigh Státseirbhíse (Ard). Tá an Stiúrthóir ina comhalta den Scéim Pinsean Aonair agus ní théann a teidlíochtaí thar na teidlíochtaí caighdeánacha atá ar fáil faoi scéim den sórt sin.

Ranníocaíocht Bhreise Aoisliúntais

Asbhaineadh €76,369 (2022: €74,714) ó bhaill foirne tríd an ranníocaíocht bhreise aoisliúntais, rud ar choinnigh an Roinn Dlí agus Cirt agus an Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige é.

6(b) Costais an Údaráis

Táillí agus Caiteachais Chomhaltaí an Údaráis

	2023	2022
	€	€
Táillí an Údaráis*	82,674	24,719
Caiteachais dhíreacha taistil an Údaráis	-	1,534
Caiteachais indíreacha an Údaráis	6,132	3,778
	88,806	30,031

*Áirítear le táillí an Údaráis suim €6,078 a bhaineann le ÁSPC ón bhfostóir (2022: €992).

Níor cuireadh cuid de tháillí na bliana 2022 ar áireamh sa bhliain 2022 toisc gur ceapadh an tÚdarás go mall sa bhliain 2022. Cuireadh ar áireamh iad sa bhliain 2023.

7. Cuntas Caipitil

	2023	2022
	€	€
Iarmhéid tosaigh	3,006,307	2,974,578
Ioncam a úsáideadh chun sócmhainní seasta a cheannach	34,087	118,925
Suim a amúchadh sa bhliain ar aon dul le dímhéas sócmhainní	(90,897)	(87,196)
Aistrithe (chuig an)/ón Ráiteas faoi Ioncam agus Caiteachas agus Cúlchistí Coinnithe Ioncaim	(56,810)	31,729
Iarmhéid deiridh	2,949,497	3,006,307

8. Réadmhaoin, Gléasra agus Trealamh

	Crua-earraí agus bogearraí ríomhaire €	Daingneáin agus Feistis, Trealamh €	Áitreabh Ruilse €	Iomlán €
Costas ag an 1 Eanáir 2023	62,251	137,160	4,750,281	4,949,691
Breiseanna	15,637	18,450	-	34,087
Díúscairtí	-	-	-	-
Ag an 31 Nollaig 2023	77,888	155,610	4,750,281	4,983,778
Dímhéas ag an 1 Eanáir 2023	40,833	117,046	1,785,508	1,943,387
Muirear don bhliain	10,266	4,891	75,740	90,897
Ag an 31 Nollaig 2023	51,100	121,937	1,861,248	2,034,284
Glanluach Leabhar				
Ag an 1 Eanáir 2023	21,417	20,115	2,964,775	3,006,307

Glanghluaiseacht don bhliain	5,371	13,559	(75,740)	(56,810)
Ag an 31 Nollaig 2023	26,788	33,673	2,889,033	2,949,497

Cuireann an tÚdarás a chuid gnó i gcrích ó áitreabh atá lonnaithe ag 25 Bóthar Chluaidh, Droichead na Dothra, Baile Átha Cliath 4. Is leis an Údarás an t-áitreabh sin. Níl aon réadmhaoin eile faoi úinéireacht ag an Údarás ná á léasú aige.

9. Easnamh/barrachas don bhliain

Mar atá tugtha faoi deara sna beartais chuntasaíochta, is ar bhonn fáltas airgid a aithnítear an deontas ón Oireachtas. Is ionann an deontas sin agus na hollíocaíochtaí a dhéanann an Roinn thar ceann ÚNM, agus é á fhritháireamh i gcásanna áirithe le fáltas a íoctar leis an Roinn. Is ar bhonn fabhruithe a aithnítear ioncam agus caiteachas eile sna ráitis airgeadais. Mar sin, ní gnáthbharrachas/gnátheasnamh oibriúcháin é an barrachas/an t-easnamh ar an ráiteas faoi ioncam cuimsitheach. Is féidir é sin a chur síos go príomha don difríocht idir cistiú airgeadbhunaithe agus caiteachas a dtugtar cuntas air ar bhonn fabhruithe.

10. Suimeanna Infhaighte

	2023	2022
	€	€
RLCMLÓ *	589,127	512,758
Réamhíocaíochtaí	270,802	257,950
Féichiúnaithe Eile	21,475	23,371
	881,404	794,079

* Íoctar costais cnapshuimeanna pinsin ó chuntas fionraí sonracha atá á choimeád chun na críche sin ag an Roinn Leanaí, Comhionannais, Míchumais, Lánpháirtíochta agus Óige. Coinníonn an Roinn na ranníocaíochtaí aoisliúntais ó gach ball foirne agus cuireann sí iad do shochar an chuntais sin ar bhonn coicisiúil. Is ar an gcuntas sin a mhuirearaítear na híocaíochtaí cnapshuime a dhéantar le linn na bliana. Is ionann an t-iarmhéid anseo agus an tsuim a sealbhaíodh sa chuntas ag an 31 Nollaig 2023.

11. Suimeanna iníoctha – suimeanna a bheidh dlíthe laistigh de bhliain amháin

	2023	2022
	€	€
RLCMLÓ	-	1,274
Fabhrú Saoire	114,032	61,141
Táille Iniúcháireachta	25,992	19,350
Fabhruithe Eile	48,098	69,884
CBL		4,331
Éarlais Cíosa		
	188,122	155,980

12. Suimeanna iníoctha – suimeanna a bheidh dlite tar éis bliain amháin

Is ionann agus €0 (2022: €10,000) creidiúnaithe a bheidh dlite tar éis níos mó ná bliain amháin. Maidir le suim na bliana 2022, arbh ionann í agus €10,000, sealbhaíodh í mar earlais cíosa i leith an chomhaontaithe léasa do chuid den réadmhaoin a shealbhaítear ag 25 Bóthar Chluaidh. Géilleadh an léas sin sa bhliain 2023 agus tugadh an earlais ar ais don tionónta.

13. An Príomhphearsanra Bainistíochta

Cuimsíonn an príomhphearsanra bainistíochta (an Grúpa Ardbhainistíochta) an Stiúrthóir agus triúr Ardbhainisteoirí. B'ionann agus €443,209 (2022: €421,314) an luach saothair iomlán a íocadh leis an bpríomhphearsanra bainistíochta, gan ÁSPC ón bhfostóir a áireamh.

B'ionann táillí chomhaltaí an Údaráis agus €82,674 (2022: €24,719). Féach Nóta 6 chun miondealú a fháil ar an luach saothair agus na sochair a íocadh leis na baill foirne uile, lena n-áirítear an Stiúrthóir. Tá na híocaíochtaí a rinneadh le comhaltaí an Údaráis nochta sa Ráiteas Rialachais.

14. Nochtadh Páirtithe Gaolmhara

Glacann an tÚdarás Náisiúnta Míchumais nósanna imeachta de réir na dtreoirlínte ón Roinn Caiteachais Phoiblí agus Athchóirithe maidir le leasanna pearsanta comhaltaí Údaráis. I ngnáthchúrsa an ghnó, féadfaidh ÚNM deontais a cheadú nó socruithe conartha eile a dhéanamh le heintitis a bhfuil comhaltaí den Údarás fostaithe iontu nó a bhfuil leas acu iontu ar shlí eile. I gcásanna coinbhleachta féideartha leasa, ní fhaigheann comhaltaí den Údarás aon doiciméid Bhoird agus ní fhreastalaíonn siad ar aon díospóireachtaí maidir leis na hidirbhearta sin. Coinnítear clár lena gcumhdaítear gach cás den sórt sin, rud atá ar fáil ach é a iarraidh.

Ní raibh aon idirbhearta ann sa bhliain maidir le gníomhaíochtaí an Údaráis a raibh aon leas tairbhiúil ag comhaltaí den Údarás iontu.

15. Imeachtaí tar éis an Dáta Tuairiscithe

Ní raibh aon imeachtaí tar éis an dáta tuairiscithe ar gá iad a nochtadh sna ráitis airgeadais faoi FRS 102.

Tráth cheadú na ráiteas airgeadais, tá ionchas réasúnach ag ÚNM go bhfuil acmhainní leordhóthanacha aige chun leanúint lena chuid oibríochtaí. Ar an gcúis sin, leanann ÚNM le bonn an ghnóthais leantaigh a ghlacadh agus na ráitis airgeadais á n-ullmhú aige.

16. Ceadú na ráiteas airgeadais

Rinne Údarás an Údaráis Náisiúnta Míchumais na ráitis airgeadais a cheadú an 26 Meán Fómhair 2024.